

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobkyně: E. N.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalovanému: Ministerstvu práce a sociálních věcí**, Na Poříčním právu 1, Praha, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.1.2014, č.j. MPSV/2014/469/4306, o příspěvek na péči

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 14.1.2014, č.j. MPSV/2014/469/4306, **se zrušuje pro vadu řízení** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 14.1.2014, č.j. MPSV/2014/469/4306, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Ústí nad Labem ze dne 19.7.2013, č.j. MPSV-UP/1135736/AIS-SSL, jímž byl žalobkyni snížen od srpna 2013 příspěvek na péči z částky 4000,- Kč měsíčně na 800,- Kč měsíčně.

V žalobě uvedla, že v rozhodnutí úřadu práce bylo stanoveno, že potřebuje pomoc u čtyřech základních potřeb, a to oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, péče o domácnost. V posudku ze dne 14.10.2013 byl žalobkyni odebráno nezvládnutí základní životní potřeby péče o zdraví. Tento závěr není v posudku zdůvodněn. Lékař posudkové komise nepostupoval správně a nepřihlížel k výsledku místního šetření. Jedná se zejména

o mobilitu. Žalobkyně nezvládá chůzi, musí používat berle, v žádném případě neujde ani s přestávkami 200 m. Chůzi po schodech absolutně nezvládá. Potřebuje stálý doprovod, a to z důvodu možných pádů. Místním šetřením v přirozeném prostředí bylo zjištěno, že nezvládá oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, péči o zdraví a péči o domácnost. Při posuzování jejího celkového stavu nebylo přihlédnuto k infekčním onemocněním, které prodělala, a to boreliozе, EBV, Yersinie, Chlamydie, glaukom. Žalobkyně má silné bolesti kloubů následkem zvýšeného množství cytotoxického proteinu, antigenu p36 aj. Z důvodu deformity prstů obou končetin musí nosit ortopedické boty. Trpí silnými bolestmi a závratěmi, nesoustředěností a zapomínáním. Jde o postižení, které vyžaduje pomoc druhé osoby i ve vyřizování úředních záležitostí.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě popsal dosavadní průběh řízení s tím, že v rámci odvolacího řízení požádal o posouzení stupně závislosti posudkovou komisí MPSV (dále jen „posudková komise“). Odvolací řízení proběhlo v souladu s platnými právními předpisy, posudková komise zasedala v odborném složení a vypracovaný posudek žalovaný považuje za odborný, stěžejní a úplný důkazní prostředek, na jehož základě bylo možno rozhodnout. Rozpory nebyly shledány ani v provedeném sociálním šetření, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném prostředí a nedochází při něm k posuzování zdravotního stavu. Námitky žalobkyně považuje za nedůvodné.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s.ř.s.“) bez jednání, neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Soud přezkoumal v rámci žalobních námitek skutkový a právní stav věci a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Základní pravidla pro přiznání příspěvku na péči pro daný případ jsou obsažena v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném od 1.1.2012 (dále jen „zákon o sociálních službách“).

Podle § 7 odst. 1 zákona o sociálních službách příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob.

Podle § 9 odst. 4 a 5 zákona o sociálních službách při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost

mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

Podle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu.

V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25.4.2013, 6 Ads 17/2013, www.nssoud.cz, který v obecné rovině dopadá i na daný případ, je uvedeno, že v řízení o nároku na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, je povinností odvolacího správního orgánu žádat po posudkové komisi doplnění posudku, pokud posudková komise postavila své hodnocení na rozporných podkladech, aniž by rozpory sama odstranila nebo vysvětlila. Tak tomu může být v případě, že se objeví rozpor mezi výsledkem šetření sociálního pracovníka a názorem posudkové komise, aniž by posudková komise sama provedla vlastní přeshetření zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči.

Posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v I. stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Na výsledný lékařský posudek, který je stěžejním důkazem, je tak třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2009, čj. 4 Ads 57/2009, www.nssoud.cz).

Žalobkyně učinila v dané věci sporným, zda zvládá či nikoliv základní životní potřebu péče o zdraví vymezenou pod písm. h) v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Podle uvedené vyhlášky se za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky a pomůcky. Žalobkyně poukázala na to, že žalovaný neodůvodnil, proč jí v odvolacím řízení bylo oproti řízení v prvním stupni uznáno zvládání základní životní potřeby péče o zdraví. Dále žalobkyně tvrdí, že jí mělo být přiznáno i nezvládání základní životní potřeby mobility vymezené pod písm. a) v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. Podle uvedené vyhlášky se za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

Soud v daném případě hodnotil, zda je posudek posudkové komise ze dne 14.10.2013 ve znění jeho doplnění ze dne 12.12.2013 přesvědčivý a úplný tak, aby nebylo pochyb o jeho objektivnosti a správnosti. Soud ve věci nemá pochyb o odbornosti komise a její způsobilosti hodnotit omezení způsobené onemocněním žalobkyně ve vztahu k právní úpravě příspěvku na péči.

Ze správního spisu je zřejmé, že žalobkyně uplatnila již v odvolacím řízení námitky, které uplatnila i v žalobě.

Z posudku ze dne 14.10.2013 posudková komise, který byl vyhotoven za přítomnosti odborného lékaře z oboru fyziatrie a rehabilitačního lékařství, vyplývá, že degenerativní onemocnění kloubů a páteře žalobkyně neovlivňuje zvládání základní životní potřebu mobility do té míry, aby jí nebyla žalobkyně schopna zvládat ve standardu přijatelném. K žádosti žalobkyně dne 29.10.2013 byl posudek dne 12.12.2013 doplněn tak, že žalobkyně byla osobně posudkovou komisí vyšetřena, a to lékařkou z oboru neurologie a došlo k novému hodnocení jejího zdravotního stavu i s ohledem na zvládání základní životní potřeby mobility, přičemž posudková komise v jiném složení dospěla ke stejnému závěru o schopnosti žalobkyně zvládat základní životní potřebu mobility alespoň v přijatelném standardu.

Vzhledem k tomu, že podle současné právní úpravy se při hodnocení zvládání základních životních potřeb hodnotí příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu, nikoliv jako u zcela zdravého člověka, je možno považovat základní životní potřebu za zvládnutou, i když je potřeba použití pomůcek. Jak plyne ze shora uvedeného, posudek posudkové komise, ze kterého při svém rozhodování vycházel žalovaný je v souladu i s ostatními podklady založenými ve spise, přičemž aspektem zvládáním mobility se posudková komise zabývala a dospěla k závěru, že základní životní potřebu mobility může žalobkyně zvládat v přijatelném standardu. Ani sociální šetření vycházející z tvrzení žalobkyně se ve svých zjištěních od závěrů posudku posudkové komise v podstatě neliší a posudková komise se s ním vypořádala. Soud nemá pochybnosti o úplnosti a přesvědčivosti uvedeného posudku ve vztahu k základní životní potřebě mobility, neboť i k výsledkům sociálního šetření bylo přihlíženo.

Na druhou stranu je třeba žalobkyni přisvědčit v její námitce ohledně základní životní potřeby péče o zdraví. Podle posudku o zdravotním stavu ze dne 14.6.2013 vypracovaném v řízení před správním orgánem I. stupně bylo u žalobkyně shledáno, že nezvládá základní životní potřebu péče o zdraví. V posudku posudkové komise ze dne 14.10.2013 ve znění jeho doplnění ze dne 12.12.2013 však byla tato základní potřeba vyhodnocena jako zvládnutá, aniž by tento svůj odlišný závěr posudková komise jakkoliv odůvodnila. Žalovaný na tento rozpor ve svém žalobou napadeném rozhodnutí nijak nereagoval.

S ohledem na právě uvedené soud uzavírá, že žalobou napadené rozhodnutí bylo založeno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s., neboť nijak nebylo reagováno na protichůdné závěry posudků ze dne 14.6.2013 a ze dne 14.10.2013 ve znění doplnění ze dne 12.12.2013 spočívající v rozdílném hodnocení zvládání základní životní potřeby péče o zdraví. Vzhledem ke zjištěné vadě přistoupil soud ke zrušení napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 1 s.ř.s. Současně podle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. rozhodl soud o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení pak bude žalovaný podle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku ohledně splnění požadavku na dostatečné zdůvodnění správního rozhodnutí

a ohledně požadavku na dostatečné zjištění stupně závislosti žalobkyně na pomoci jiné osoby spolu s jeho náležitým promítnutím ve správním spise. Pro úplnost soud poznamenává, že jím zaujatý názor v této věci koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu k této problematice (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2009, č.j. 4 Ads 50/2009-63, www.nssoud.cz).

Soud výrokem II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s.ř.s. neboť žalobkyně žádné náklady řízení nevyčísila a žalovaný neměl v řízení úspěch.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 13. dubna 2015

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová